BISDOM ROTTERDAM

Homilie bisschop Van den Hende
375 jaar Sint Laurensfonds, HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal, Rotterdam
24 november 2026

1 Korintiërs 13
Matteüs 25, 31-40

Broeders en zusters, genodigden op deze dag, betrokkenen bij het Sint Laurensfonds, het is een moment om samen bij God te zijn, in deze kerk, die al een aantal jaren de buurvrouw is van het kantoor van het Sint Laurensfonds. Een kerk waar elke dag de deuren openstaan om eucharistie te vieren. Waar heel veel mensen komen om even in stilte een kaarsje op te steken, als een gebed zonder omhaal van woorden, met het vertrouwen dat God wel begrijpt waar dat vlammetje voor staat.

Het was het initiatief van het Sint Laurensfonds om op deze dag dit jubileum met de eucharistie te beginnen. We sluiten aan bij de vele mensen die deze kerk bezoeken, bij de vele mensen die zich laten inspireren door het evangelie. En dat zijn er heel veel die hier in de loop van de tijd gekomen zijn en nu nog elke dag de kerk binnenkomen. Vaak is er na afloop van de eucharistie ook een ontmoeting in de Elisabethzaal bij deze kerk. Mensen drinken koffie of thee en delen het leven met elkaar. Na de ontmoeting met Christus is er de ontmoeting met elkaar.

Het Sint Laurensfonds heeft een lange traditie om mensen in nood, mensen in moeilijkheden, tegemoet te treden. Niet om ze even te helpen, maar om ze te zien als mensen die vragen om erbarmen en liefde. En als we het evangelie van vandaag horen, dan is het Jezus zelf die vraagt, in de nood van anderen, in de blik van anderen, in hun vragen en roepen. Want Jezus zegt in het evangelie dat het daarop aankomt: wat je voor de minsten der mijnen hebt gedaan, dat heb je voor Mij gedaan.

Het evangelie van vandaag is een evangelie dat heel bekend is. Het 25e hoofdstuk van Matteüs begint met twee gelijkenissen. Een eerste gelijkenis gaat over jonge vrouwen die naar de bruidegom toegaan, maar nog niet weten wanneer hij de deur opent. Ze nemen lampen mee, maar we zien dat bij de helft van die vrouwen de lampen uitgaan omdat ze niet voldoende olie hebben meegebracht om de lange wachttijd te overbruggen. Dan vragen ze aan de vrouwen die nog wel voldoende olie hebben: kunnen we wat van jullie olie krijgen? En dan wordt er gezegd: nee, ga maar zelf wat halen bij de verkopers.

Op het eerste gehoor klinkt dat heel onchristelijk. Als ik een lamp heb die brandt en iemand anders heeft een lamp die niet brandt, waarom zou je dan niet delen van de olie die je hebt, in plaats van iemand weg te sturen en te zeggen: ga het maar halen bij de verkopers? Maar Jezus heeft het niet zomaar over olie die je met elkaar kunt delen, niet zomaar over brandstof die je met elkaar kunt uitwisselen. Hij heeft het over de brandende lamp, over het vuur van de liefde, over het vuur van de barmhartigheid, over het vuur van het geloof.

Als iemand naar je toe komt en helemaal niets van barmhartigheid heeft begrepen of het vuur van de liefde niet kent, dan is het niet mogelijk om een deel van jouw liefde of jouw barmhartigheid daarvoor in de plaats te zetten. De Heer zegt dat ieder mens geroepen is

om persoonlijk de lamp brandend te houden door barmhartig te zijn, in liefde te leven en vertrouwen te hebben.

De tweede gelijkenis van dit hoofdstuk van Matteüs gaat over mensen die het geld beheren van hun heer. Hij gaat een tijdje naar het buitenland en verdeelt zijn geld onder drie dienaren. Talenten worden dat genoemd. Bij talenten denken wij tegenwoordig eerder aan gaven en dingen die we goed kunnen, in plaats van aan munten en geld. De één krijgt er tien, de ander krijgt er vijf en de laatste één. Als de heer terugkomt, vraagt hij: en wat hebben jullie ervan gemaakt? Degene die er tien had, heeft het verdubbeld, en degene die er vijf had ook. Maar die één talent had, was zo bang om het te verliezen dat hij het in de grond heeft begraven. Jezus zegt: als je je door angst laat leiden, als je niet de stap durft te zetten, dan is het voor de Heer moeilijk om je als leerling te waarderen.

Je lamp brandend houden door geloof, liefde en barmhartigheid. De stap durven zetten als het van je gevraagd wordt om je gaven in te zetten. Daar gaat het derde stuk dat we vandaag lezen over. De dorstigen, de hongerigen, degenen die naakt zijn en alleen. Die kun je alleen maar tegemoet treden als je met het oog van barmhartigheid kijkt en de liefde in je hart brandt. Je kunt hen alleen maar tegemoet treden in alle noden en projecten als je de durf hebt om die stap te zetten.

Je kunt niet zeggen dat het evangelie precies past op het Sint Laurensfonds, dat zou voor het fonds een beetje te veel eer zijn. Maar we kunnen het wel omdraaien: dat het Laurensfonds met haar inzet en met haar doelstelling vanuit dit hoofdstuk heeft geleefd en gewerkt. Met de kracht van het geloof en de barmhartigheid en met oog voor de liefde stappen te durven zetten om andere mensen in hun nood nabij te zijn.

Gebeurde dat eerst in grote instituten voor kinderen en ouderen, nu is het Sint Laurensfonds veel meer actief in heel verschillende projecten. Maar wat nog steeds geldt, is dat je je laat raken door de nood van anderen, dat je bereid bent te delen van wat je hebt. En je zou mogen zeggen dat het Sint Laurensfonds nooit zal zeggen: wij hebben de beschikking over onze middelen. Nee, de middelen zijn ons toevertrouwd om ze in de geest van de Heer te delen.

Het was paus Benedictus XVI die zei: je kunt veel hebben, maar als jij mensen geeft die niets hebben, is het geen kwestie van geven, maar van teruggeven. Het is geen kwestie van geven, maar van balans brengen, opdat ook anderen in staat zijn om een bestaan op te bouwen.

Ik ben dankbaar dat het Laurensfonds bestaat en dat al 375 jaar de rode draad de liefde van Christus is. En dat ook nu opnieuw bestuurders aanwezig zijn die, net als hun voorgangers, die rode draad oppakken en vasthouden als een uitdaging en als een opdracht. Dat we ons opnieuw laten raken door wat nodig is in onze wereld, omdat de Heer zelf roept en aandringt om vanwege de nood van mensen in beweging te komen, waarbij Hij zich met deze mensen identificeert.

Het Sint Laurensfonds heeft zijn naam te danken aan de heilige Laurentius, de Romeinse diaken uit de derde eeuw. Hij was een Spanjaard die als migrant in Rome zijn talenten heeft ingezet om de liefde van Christus te verspreiden. Hij is een diaken die tot de verbeelding spreekt. Hij is de patroon van ons bisdom, van deze kerk, van de stad Rotterdam en ook van het Laurensfonds.

Laurentius had het niet gemakkelijk. Hij werkte in de tijd dat de Kerk vervolgd werd, dat christenen hun leven niet veilig waren, dat de Kerk ondergronds leefde. De christenen hadden geen gebouwen, geen ruimtes om samen te komen. Men bad in het geheim en men diende elkaar met moed en vertrouwen.

We kunnen dat ons niet voorstellen, dat je op de ene dag nog samen bidt en de volgende dag hoort dat de helft van je geloofsgenoten is opgepakt en vermoord, en dan toch doorgaat op de weg van de liefde. Want: als ik de liefde niet heb, ben ik niets.

Laurentius wordt samen met de bisschop van Rome, paus Sixtus, en de andere diakens gearresteerd. De bisschop en ook de diakens worden bijna allemaal meteen terechtgesteld. Maar met Laurentius hebben ze wat geduld, want hij beheerde het geld van de Kerk. En de keizer zei: breng mij alle rijkdommen van de Kerk. Dat is mijn opdracht aan jou.

Laurentius neemt er drie dagen voor. Drie dagen zijn altijd een verwijzing naar de dood en verrijzenis van de Heer, opstaan uit ellende. Hij gaat met het geld niet naar de keizer, maar hij deelt het uit aan de armen en de kleinen. Hij verkoopt alles en geeft het aan de armen en de kleinen, en vraagt hen om mee te komen naar de keizer. Als de keizer Laurentius ziet aankomen en denkt: nu krijg ik wat ik gevraagd heb, geld en goed en bezittingen, dan staat Laurentius daar met lege handen maar met een vol hart. En hij zegt tegen de keizer: zie, deze armen zijn de rijkdom van de Kerk.

Vandaag mogen wij het feest vieren van 375 jaar activiteiten in caritas en diaconie. We hebben die opdracht dus niet van onszelf, maar van Jezus, zoals we hoorden in het evangelie. En we hebben niet zelf het initiatief genomen, want de heilige Laurentius was er al mee bezig, en ook de stichters van de instelling die wij nu mogen koesteren als instrument van liefde in onze stad.

Mogen we bidden dat die rode draad van de Heer nooit wordt losgelaten, die draad van liefde. En dat veel mensen door onze liefde de liefde van Christus leren kennen, op de been worden geholpen, weer een stem krijgen, weer veiligheid en een dak boven hun hoofd krijgen. Het is de Heer die zegt: zorg voor je naaste, dan zorg je voor Mij.

Ik wil het Sint Laurensfonds feliciteren en veel zegen, kracht en inspiratie wensen om die geweldige traditie van liefde voort te zetten, in Christus' Naam. Het is de moeite waard. Het is het beste van wat het evangelie ons toevertrouwt. Amen.